

Gabinet de Premsa

Nota informativa

1 d'octubre del 2026

Fotografies singulars repassen la història dels transports públics de Barcelona, a l'Espai Mercè Sala del metro

Des d'aquest matí la sala d'exposicions acull una selecció del més d'un centenar de negatius sobre vidre trobats a les dependències de TMB i que es van produir entre 1877 i 1940

La mostra exhibeix fotografies de començaments del segle XX, un material gràfic únic i desconegut fins fa poc temps

Des d'avui l'Espai Mercè Sala, la sala d'exposicions del metro de Diagonal, acull la reedició de l'exposició **Negatius de vidre. Una col·lecció singular de l'arxiu fotogràfic de TMB**. Una mostra única de **fotografies històriques** realitzades a començaments del segle XX, produïda per la Fundació de Transports Metropolitans de Barcelona (TMB). El material es va exposar per primera vegada al gener de 2020 a l'Espai Mercè Sala, amb un gran èxit de públic, però l'exposició va quedar interrompuda per l'esclat de la pandèmia.

Els usuaris podran tornar a gaudir de les instantànies en blanc i negre de gran qualitat, gràcies a la bona **conservació d'uns negatius sobre vidre trobats a les dependències de TMB fa pocs anys**, quan van aparèixer nombroses caixes que contenien més d'un centenar d'aquests **negatius produïts entre el 1877 i el 1940** i que abasten diferents moments viscuts a Barcelona relacionats amb els transports públics de la ciutat. Els autors de les fotografies no estan confirmats, però tot apunta que eren els professionals de les conegudes cases de fotografia de l'època que hi havia a la ciutat.

A banda de **25 instantànies de gran format**, també s'hi pot veure un **vídeo** en què s'expliquen els detalls de la tècnica que s'ha utilitzat per recuperar les imatges sobre negatius de vidre. A més, algunes fotografies tenen **codis QR** per tal que els visitants se les puguin descarregar i les tinguin disponibles, com a fons de pantalla o imprimir-les amb paper fotogràfic.

L'exposició es pot veure **des d'avui i fins a finals de mes a l'Espai Mercè Sala**, situat al passadís de connexió entre els dos vestíbuls de la línia 5 de l'estació de Diagonal, de dilluns a divendres de 10 a 20 hores. L'entrada és gratuïta.

Recuperació d'un material fotogràfic singular

El treball per preservar i recuperar aquest material fotogràfic, que forma part de l'arxiu de TMB, va suposar la **digitalització i optimització de 120 negatius** que contenen imatges de

Transports
Metropolitans
de Barcelona

Gabinet de Premsa

Nota informativa

la construcció del Gran Metro, dels tramvies i dels autobusos de Barcelona del primer quart del segle passat.

La Fundació TMB, assessorada en un primer moment per l'Agrupació fotogràfica de Catalunya i pel fotògraf Daniel Rivera, especialista en el tractament del blanc i negre, van treballar en la digitalització de la col·lecció de negatius de vidre per preservar el singular material. Per positivar tots els matisos que contenen, s'ha necessitat la càmera amb la màxima resolució que actualment hi ha al mercat, la GFX 505 de Fujifilm. D'aquestes tasques de conservació del patrimoni fotogràfic n'ha sorgit la selecció d'imatges d'aquesta exposició.

L'excel·lència dels negatius sobre vidre

Molt abans que la fotografia analògica produís negatius de cel·lulosa en rodets, els fotògrafs produïen els negatius de les imatges sobre altres materials com ara les plaques de vidre, molt delicats, però d'una qualitat excel·lent (de fet, si equiparéssim els vidres als sensors actuals, equivaldrien a uns 400 megapíxels).

El tret diferencial dels negatius sobre vidre és la **gran quantitat d'informació que ofereix la mida dels mateixos negatius** (en alguns casos son de 24 x 18 centímetres), que aporta tanta precisió que la qualitat del resultat de la imatge és molt alta, cosa que permet ampliacions de detall sense perdre gens d'informació.

La tècnica fotogràfica no ha deixat d'evolucionar des dels seus inicis, el 1826. Els primers negatius es van anomenar daguerreotips, que eren fets sobre plaques de plata, o calotips, quan el suport era en paper. Per millorar la qualitat de la imatge i simplificar el procés fotogràfic, el negatiu va evolucionar cap a les plaques de vidre. Un gran avenç tècnic, ja que aquests nous negatius permetien recollir **imatges de gran nitidesa i escurçaven els temps d'exposició necessaris**, ja que es passava d'uns 15 minuts a poc més d'uns quants segons.